

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr. a treia-oră 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăcii Nr. 15.

Telefon Nr. 14.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Numeri singuratici la 5 cr. se vând la „Tipografia”, soc. pe acțiuni.

Școalele și ajutorul de stat.

II.

Noi ne-am mai ocupat și altă dată cu afacerea din chestiune. Vederile noastre sunt aceleași, cari au fost, și dacă de nou le punem în vederea publicului românesc, și mai ales a forurilor competente, încredințate cu conducerea școalelor noastre confesionale, e pentru că tocmai acum e timpul, când ele au se iee o hotărâre în această privință.

Ministrul de culte și instrucțiune publică a dat la începutul anului o nouă ordinațiune în această cauză, care se comunică prin pretori tuturor autorităților școlare.

Ni-s'a trimis copia unei scrisori, prin care un pretor comunică acest ordin unui preot român. Eată în traducere scrisoarea pretorului:

„În urma ordinului de sub numărul 2664/97 al dlui ministru r. u. de culte și instrucțiune provoc autoritățile comunei bisericicești să se declare cu privire la aceea, că în sensul § ului 2 al art. de lege XXVI. din 1893 doresc ori ba a se folosi de ajutorul de stat pe anul 1898 în general, sau pentru acoperirea primului cvincenal? Declarațiunea aceasta protocolară să o aștearnă direct la inspectoratul regesc de școale până la sfârșitul lunii Februarie a. c. cu atât mai virtos, că rapoartele ce vor sosi după acest termen nu se vor mai putea lua în considerare la stabilirea bugetului și astfel nu vor mai pute primi ajutor de stat.”

Eată ce ne îndeamnă ca să atragem de nou atențiunea parohilor români, ca directori de școale și presidenți ai senatelor bisericești școlare, la această cauză.

Vorba e ce se se face acum?

Să știe, că în înțelesul legii, școala care primește ajutor de stat de peste 60 fl., își pierde autonomia, și ministrul instrucțiunii câștigă asupra ei și a învățătorului ei deosebit drept de dispunere în cauze disciplinare.

Datorința noastră este deci să respingem ori-ce ajutor. Datorința noastră e să facem tot posibilul a corespunde cerințelor legii din puterile noastre proprii, fără a recurge la ajutorul statului.

Nu este poporul nostru tocmai așa de sărac, încât să nu poată jertfi încă ceva pentru școala sa; și i-se explice numai rostul afacerii, cu zel și însufățire, și atunci, când e vorba de a-și apăra limba și legea, jertfește el, bunul Român, ori-cât numai se poate.

Acolo unde sunt 2 școli confesionale române, greco-catolică și greco-orientală, și astfel împărțite fiind puterile, ambele școli ar fi prea slabe, acolo se să împreune într-o singură școală confesională română, conform înțelesului stabilit între cele două biserici românești.

Avem astăzi atâtea institute românești de bani, cari au bunul obicei de a jertfi câte o parte din profitul lor și pentru scopurile culturale ale poporului, din ale cărui ostenele se stoarce acest profit. Să dau, nu-i vorba, spre scopul folositor de acele sume, credem însă, că nicăiri ele nu ar fi așa de potrivite, ca acolo, unde e și se se măntuiescă o școală populară românească.

Școalele aduse în pericol ar trebui să și recurgă după ajutor la băncile, cari sunt în ținutul lor, ca ele să știe unde este mai mare lipsă de ajutoare românești.

Astfel avem noi căi și mijloace dacă e vorba, ca să ne ajutăm înșine, și să nu recurgem la un ajutor, ce ni-se dă numai în prețul independenței noastre. Dacă oare unde-va, apoi aci, trebuie să ne zicem: *Timeo Danaos et dona ferentes*.

Unde însă nici într'un modru, nici prin explicarea lucrului, nici prin însufățirea poporului nu s'ar putea stoarce mai mult decât până acum pentru salariul învățătoresc, și astfel un ajutor ar deveni absolut necesar, acolo parohii să tindă a face, ca acest ajutor să nu fie mai mare

ca 60 fl. Unde nici aceasta nu s'ar putea esopera și cererea unui ajutor mai mare s'ar impune pentru mântuirea școalei, acolo parohii vor ave o deosebită datorie de a îngriji, și a vighila cu ochii în datorie, ca interesele școalei noastre, caracterul lor național și confesional să fie apărât între toate împregiurările.

Școalele noastre populare sunt ca și niște fortărețe ale vieții noastre naționale. Păzitorii lor sunt preoții. Să caute deci aceste sentințele ale neamului, ca să fie pretutindenea la postul lor, și să nu cruțe nici ostenele, nici jertfe, pentru a face ca în aceste fortărețe ale noastre să nu se introducă ostași cu arme străine, ori chiar dușmănoase vieții noastre, pentru al cărei scut am edificat și susținut până acum aceste fortărețe.

Chestiunea națională.

Secțiunea Ligei din Paris.

Ni-se scrie din Paris cu datul 17 Februarie:

Comitetul secțiunii Ligei culturale din Paris s'a compus în modul următor:

Președinte: Ioan T. Ghica, licențiat în drept.

Vicepreședinti: Gh. Volenti, licențiat în drept, avocat și IV. Orovanu, licențiat în drept, avocat.

Cassari: T. Missir, student în drept. Secretar: N. Murgășianu, student în drept și științe politice.

Membrii în comitet: Dem. Teodor, licențiat în litere, profesor și I. Rallet, ziarist.

O conferință despre Transilvania.

Domnul Jean Duchesne Fournet, simpaticul tiner francez, care a petrecut în vara trecută la noi va ține în curând o conferință asupra Transilvaniei, la *Société de Géographie Commerciale*, una din cele mai savante societăți din Franța. Entusiastul nostru amic va vorbi și asupra chestiunii naționale.

Se știe, că dl Duchesne-Fournet a ținut nu de mult o conferință asupra aceleiași teme la secțiunea Ligei în Paris. — Trimitem salutările și mulțumirile poporului românesc tinerului francez pentru simpatia cu care se ocupă de cauza noastră.

Chestiunea română în Toulouse.

Cetitorii „Tribunei” știu că domnul Merignac (nu Merighal, cum din greșeală am dat) profesor de dreptul internațional la facultatea juridică din Toulouse face acum un curs la universitate despre chestiunea naționalităților, în special despre luptele noastre ale Românilor din Ungaria. Aflăm acum, că zelosul naționalist, dl Ioan T. Ghica, presidentul Ligei din Paris, a vizitat pe dl prof. Merignac la Tulusa și a avut o convorbire interesantă cu dînsul. Dl Merignac prepară un mare op asupra chestiunii naționalităților. Români vor ave o mare parte în acest op. Un amic din Paris ne promite o corespondență interesantă despre acest nou amic al cauzei noastre naționale.

Sibiu, 20 Februarie n.

Pregătiri pentru mobilizare.

O foaie patriotică din Budapesta primește informațiunea autentică dela colaboratorul ei militar, că la Viena s'au făcut până la minuțiunile toate dispozițiunile, ca mobilizarea să se poată executa, în cas de lipsă, iute și fără pedecă. Trebuie, că știrea e adevărată, pentru-că Kossuth — a anunțat pe azi o interpellare în dietă.

Din parlament. În fine a vorbit și un Român în dietă. În ședința de ieri s'au ridicat cuvântul deputatul Nyégre László, despre care se zice, că ar fi fost ales sub titlul că e Român, și a îndrăguit o vorbire în favorul — Rutenilor, a căror soarte o recomandă în binevoitoarea atențiune aguverului. A vorbit apoi Károlyi Sándor, despra muncitorime, constatând, că țerănimea are lipsă de pământ, după dînsul Egyedy Arthur, despre prăsierea și nobilizarea cailor, ear în fine Tisza István despre socia-

ismul agrar, în care e tare fiul „ganefului”. Azi, Sâmbătă, va fi ședință „de gală”, adică — kossuthistă. Se va discuta asupra cunoscutei propuneri a lui Kossath, referitoare la sârbarea iubileului revoluțiunii maghiare.

„Helybenhagyatik.” *Gazeta Transilvaniei* scrie, că recursul dat din partea dlui Dr. A. Murășanu în contra sentinței polițienești, prin care a fost condamnat la arest de opt zile și la amendă de 50 fl., pentru convocarea adunării române electorale la Brașov, — care însă a fost oprită, — a fost rezolvat din partea vicecomitetului comitatului Brașov în mod negativ. Sentința forului prim a fost sancționată din partea vicecomitetului cu genialul cuvânt „helybenhagyatik.” (Se aprobă).

Dl Murășanu va face recurs la ministrul de interne.

Ministerul căilor ferate.

Baronul Bánffy voește ca adevărat ca să-și înmulțească numărul colegilor, creând un minister nou, de resortul căruia vor ave a se ține toate afacerile căilor ferate maghiare. Noul minister își va face activitatea cu prima Ianuarie 1898.

Monumentul
— lui Iancu.

(Sc.) Sunt aproape doi ani de atunci.

Dl Ioan Russu-Sirianu, azi redactor responsabil la „Tribuna Poporului”, într-o scrisoare trimisă economului Nicolae Lăzărescu și publicată în nr. 58 al „Tribunei” din 1894, a sulevat mai întâiu în public ideea „unui fond din care să se ridice pe mormântul lui Iancu o cruce”.

Într'un scurt comentariu, redacțiunea de atunci a „Tribunei” anticipa „chiar informațiuni pozitive, că însuși comitetul central al partidului național va lua în mână afacerea ridicării unui monument vrednic de nemuritorul Iancu”. (Vezi nr. 118 al „Trib.” 1894).

Dl Russu-Sirianu a depus totodată la administrația „Institutului Tipografic” suma de 10 fl., drept începutul unei colecții naționale, ce avea să se pornească întru ridicarea monumentului.

De altfel ideea aceasta preocupa deja mai de mult pe Românii din Munții-Apuseni, dovadă faptul, că deja la 21 Aprilie și 23 Aprilie două comitete deosebite s'au constituit acolo în acest scop, unul sub presidența domnului Dr. Vasile Fodor avocat în Abrud, cel-alt sub a domnului Alexandru Filip, avocat tot acolo.

După agitațiile înălțătoarelor vremi ale procesului Memorandului și după-ce însuși comitetul național a încuviințat ideea ridicării monumentului, însărcinând special cu purtarea de grije a fondului pe dl Tit Liviu Albini, din toate părțile românești au început a veni liste cu bani la adresa dlui T. L. Albini.

Și era prea firesc!

Atât de scump ni-e nouă Românilor numele eroului Iancu, Craiul Munților, atât de măreț s'a înscris el pe vecie în istoria neamului nostru, încât un singur suflet românesc nu putea rămâne nepăsător la planul frumos, ca un monument măreț și neperitor să însemne locul, unde sub glia rece odihnește cel mai mare erou și cel mai nobil martir al neamului românesc, — Avram Iancu, — un monument, care să ne fie tut-uror sfânt loc de pelerinaj.

Fiind „Foaia Poporului” și pe atunci cea mai răspândită foaie românească la noi, s'a hotărât ca acolo să se publice numele tuturor contribuitorilor, ear în „Tribuna” să se publice numai suma rezultantă a diferitelor liste. (V. nr. 118 al „Trib.” 1894)

„Tribuna” și „Foaia Poporului”, în calitate lor de cele mai acreditat organe ale partidului național,

au luat dar asupra-le afacerea fondului.

Și de atunci dl T. L. Albini, ca „dător de seamă”, publica regulat în aceste două foi rapoarte despre starea fondului.

Dar ce se întâmplă?

Tocmai pe când colectarea decurgea mai viu, barbarul guvern maghiar, prin ministrul de atunci al internelor, Perczel, află cu cale, ca printr'un ordin absolut ilegal și neavenit să oprească colectarea, pe colectanți să-i tragă în cercetare, ear suma să fie confiscată.

În acest act de supremă volnicie, ministrul maghiar a mers până a atinge sentimentele cele mai sfinte ale neamului nostru, insultând neprihănită memorie a eroului, numit „trădător de patrie”, „indivud”, devenit celebru prin atrocitățile comise de Români, și alte asemenea grațiosități specifice maghiare.

Passul neprecugetat și cutezat din cale afară al guvernului a provocat cu drept cuvânt adâncă indignare între Românii de pretutindeni. Ziarele noastre au condamnat în termeni hotărți și necruțători volnicia revoltătoare, ear administratorii fondului, d-nii T. L. Albini și I. Moța, pe atunci redactor la „F. Poporului”, osândiți de primăria din Sibiu, unul la 5, altul la 3 zile închisoare, au dat recursuri la ministru, domnul Albini, prin distinsul avocat Dr. A. Frâncu, domnul Moța singur. Baniile colectați nu s'au dat însă primăriei cum se ceruse.

De atunci multă vreme s'a scurs, fără a se fi spus în public, unde se afla banii.

Într'un târziu domnul Ioan Slavici, în faimoasa sa novelă politică „Tribuna și Tribuniștii” (pag. 58) a făcut misterioasă declarație, că banii se află depuși la o persoană, dela care „guvernul maghiar nu poate să secuestreze nimic”.

Eată anume ce scria domnul Slavici:

„Dl Ioan Russu pornise o „colectă” pentru ridicarea unui monument la mormântul lui Avram Iancu. S'au adunat câteva mii de florini, pe cari le primise domnul Liviu Albini”.

„Guvernul a oprit „colecta” și a dispus secuestrarea banilor. Când era să se facă secuestrarea, banii se aflau în mâinile altei persoane, dela care guvernul maghiar nu poate să secuestreze nimic”.

În Septembrie 1896 ministrul — contrar îndatărilor „justiției” maghiare — a rezolvat recursurile domnilor T. L. Albini și I. Moța în sens favorabil: sentința primăriei din Sibiu a fost nimicită, ear' acușării scoși de sub orice fel de urmărire. Singur dl Moța a fost osândit la o amendă de 100 fl., pentru-că în recurs ar fi folosit cuvinte vătămătoare.

Faptul acesta a provocat nespusă bucurie între Români. Toată lumea se aștepta — nu fără cuvânt — ca administratorii fondului, care pe vremea osândei erau de 3780 fl. 65 cr. și 330 lei 50 bani, să dea acum seamă despre averea națională încredințată lor, ca eventual să se continue colecta.

Dar nu s'a făcut așa. Domnii administratori au preferit a păstra o tăcere, care dacă nu pentru ei, apoi desigur pentru publicul românesc era foarte penibilă.

La început, *Tribuna*, ca organul autorizat al comitetului național, s'a mulțumit a lua o scurtă notiță despre sentința ministrului, promițând a reveni (vezi numărul 188 al „Tribunei” 1896), temându-ne însă, că numiții domni vor persista în tăcerea lor, ear' publicul va deveni tot mai neliniștit, noi, pornind dela misterioasa declarație a dlui Slavici, am aflat de necesar a întreba, într'un entrefilet, „Unde-i fondul lui Iancu?” (vezi numărul 189 al „Tribunei” 1896) R-dactorul „Revistei Oraștiei”, dl Ioan Moța, simțindu-se — fără cuvânt — bânuit, ne-a dat un răspuns, care pe lângă câte-va știnte de nervositate, arunca totuși o lumină destul de lămuritoare asupra afacerii.

Dl Moța declara anume, că dînsul ar fi aceea persoană despre care dl Slavici scrisese, că „guvernul maghiar n'are ce să secuestreze”. Dar cum s'a spus și în nr. 189 al „Tribunei” din anul trecut, d-sa, — intenționat sau neintenționat — a citat absolut fals, de oarece dl Slavici nu așa a scris în broșura sa, unde spunea că „banii se aflau în mână altei persoane, dela care guvernul maghiar nu poate să secuestreze nimic”. Evident deci, că nu la dl Moța, ci cu totul la altă „persoană a făcut alusie dl Slavici. De altfel meritul răspunsului dat de dl Moța e declarația, că la plecarea d-sale din Sibiu (Oct. 1895) „a lăsat earăși în seama d-lui Albini întreg fondul, cu toate documentele aparținătoare lui”. În acest înțeles d-sa a făcut declarație și la primăria din Sibiu. Dl Moța a mai anticipat în răspuns, că dl Albini „va da negreșit, lămuririle, de lipsă”.

Până acum însă dl Albini a tăcut. Și aici e penibilul afacerii. Nu ținem de consult și nici nu vrem, să mai intrăm în tainele acestui fapt. Noi nu bănuim, nici nu acuzăm, ci vrem numai ca lumina să se facă, lumina deplină, într'o chestiune care privește nu mai puțin decât însăși onoarea noastră națională.

Dl Albini și amicii d-sale au fost cândva în serviciul partidului național. În calitate aceasta l-le-a încredințat poporul român îngrijirea fondului. Ar fi deci grozav, ca într'o chestie atât de măreață, cum e fondul lui Iancu, să avem fie și numai o umbră de băneală asupra unor bărbați, cari Români sunt și în serviciu românesc au fost.

Dimpotrivă! După răspunsul dlui Moța noi n'am mai scris nimic, ci am tot așteptat lumina. Dar' a trecut vreme de atunci, ear' dl Albini, cel mai angajat în afacere, n'a spus un singur cuvint.

Totuși noi nu ne-am eșit din rezervă, deși nu puține erau interpellările și corespondențele, ce ne sosiau în această afacere. Căci nu numai reputația și onoarea unor indivizi era în joc aici, ci onoarea națională a unui întreg popor.

Cu apariția „Tribunei Poporului” credeam, că se va pune în sfârșit capăt penibilei situații, care începuse a ne fi și nouă, și publicului, — nesuferită. Credeam, că prietenii dlui Albini grupați în giurul noiei foi, își vor ține de prima și cea mai sacră datorință — a aduce lumină în afacerea fondului lui Iancu. Dar' earăși a trecut vreme, ear' noi și cu noi întreg publicul românesc, de cărmând în aceeași grea nedumerire, deș de răsând chestia s'a atins de nou în public, într'un articol al „Tel. Rom.” nr. 9, a. c.*)

Ce se însemne toate acestea?!

Ce-i cu fondul lui Iancu?! Intrăbările acestea plutesc neconținut între noi și grea, înăbușitor de grea e atmosfera, ce o răspundesc ele în inteligența și poporul nostru.

Dar' dintr'un sentiment de tact lesne de priceput, nici de data asta nu ne-am eșit din rezervă, căci departe de a bănu ceva, noi tot mai aveam speranțe într'o fericită deslegare a chestiei atât de grave.

A venit însă bomba fîșicea „Kolosvár” și — nu mai putem tăce.

Să fim mai pe sus de toate cinștii!

*) Eată pasagiile respective:

„Un serviciu credem totuși că poate face și încă cât mai curând „Tribuna Poporului” una din cauzele naționale, și mai ales unor persoane, cari au rol și pretind drept a li-se considera vederile în afacerile naționale.

„Această este chestiunea cunoscută sub numele: „Colectă pentru monumentul lui Avram Iancu.

„Colecta a fost publică, scopul eminent național, pericolul de a se confisca banii a încetat.

„Lumea vrea să știe: Unde sunt banii? Ce garanții sînt că banii nu se vor înstrăina dela destinațiunea lor?

„Persoanele, cari au inițiat colecta și cari au administrat banii, sînt la „Tribuna Poporului”, deci acolo se pot da și informațiunile reclamate și, cu tot dreptul reclamate de publicul român.”

Afacerea fondului lui Iancu aparține întreg neamului, e o afacere națională. Cei chemați a lămpii situația ajunsă de nesuferit, au făcut și așa prea mult. Un moment încă de tăcere — și scandalul ar fi gata. Bănelile cele mai urite ar începe a se infirpa, a prinde temei și a ne învenina. Nu glasul fiicei ungurești, mult mai neînsemnat decât a-l învrednici de vre-un răspuns, ci glasul demnității noastre naționale ne face să rupem tăcerea.

Cei chemați a face lumină, să o facă fără preget și cu toată cinstea; o umbră de bănelă să nu prindă rădăcini între noi. — căci de nu?..

Așa la tot, cazul nu mai putem rămâne!

„Asociațiunea transilvană”

— Causa statutelor —

Sibiu, 20 Febr. n.

Convocarea adunării generale extraordinare a „Asociațiunii” a fost, fără îndoială, o surprindere pentru marele public românesc. Surprinderea aceasta se prefăce încetul cu încetul într-o pronunțată nedumerire. Causa? Lipsa de orientare a publicului.

La început auziam vorbindu-se, că ar fi vorba despre o simplă schimbare de nume, care inocent în sine, n'ar aduce decât bine „Asociațiunii”.

Mai în urmă auzim însă, că schimbarea aceasta se cere pe niște motive curat politice. Se zice, că ministrul bănuiește „Asociațiunea” de nealioitate; zice că ea sub masca cultului ar urmări scopuri ilegale, contrare statului, și fi cere ca să omită din titlul său numirea de „transilvană” și „popor român”, pentru a împrăști bănelile și a-și dovedi loialitatea.

Așa auzim spunându-se. Actele nu le cunoaștem. Dacă de fapt așa ar fi, lucrul ar lua o înfăptuire foarte serioasă și cu totul de altă natură, decum ni-se părea la început. Dacă de fapt așa ar fi, atunci ministrul amestecă în chestiunea „Asociațiunii” politică și i-ar cere ca ea să facă o manifestare politică, la care nu e nici chemată, nici îndreptățită. Dacă așa ar fi, nedumerirea, ce se lățește ar fi motivată pe deplin, și noi ne am simți îndatorați a cere dela comitetul „Asociațiunii”, să facă lumină deplină în cauză prin publicarea actelor.

„Gazeta Transilvaniei” a publicat în nrul său dela 10 Febr. un prim-articol despre această cauză. Ieri a publicat deja un al doilea articol, basat, precum se vede pe informațiuni pozitive. Ea scrie:

„Ministrul cere ca în viitor societatea să poarte numirea: „Asociațiunea cetățenilor maghiari de naționalitate română”.

Mai întâiu ministrul de interne — nu mai știm cel actual, ori antecesorul lui — ceruse numirea de „Asociațiunea a Maghiarilor de limba română (român ajku)”. Acum a mai mitigat într-o câțva expresiune, schimbând cuvântul „Maghiari” cu „cetățeni maghiari”, ear' cuvintele „limba română” cu naționalitate română”.

În fond și așa și alta numire exprimă aceeași idee și tinde la același scop: de a

suprima din titlul Asociațiunii *) cuvântul „transilvan”, ca reminiscență a unei individualități istorice și de a șterge totodată și cuvântul „popor”, ca expresiune a individualității noastre etnice.

Continuând, „Gazeta” dă la alt loc următoarele informațiuni:

„Statutele „Asociațiunii transilvane” au fost aprobate prin prealabilă decizie a Maiestății Sale din 6 Septembrie 1861, prin urmare încă înainte cu 35 de ani. Dreptul de supraveghiere rezervat în statute fostului guvern transilvan, l'a exercitat mai târziu guvernul unguresc. De câte ori s'a ales presidentul „Asociațiunii” ori membrii cari s'au supuși străini, guvernul unguresc s'a folosit de dreptul de aprobare sau respingere. Alt drept de ingerință n'a avut și n'a putut avea guvernul unguresc față de societatea întărită de Maiestatea Sa.

În consecință guvernul unguresc n'a pretins și nici n'a putut pretinde vr'o modificare a statutelor și cu atât mai puțin o schimbare a numelui societății. Și în anul 1895 guvernul s'a mărginit a cere numai și numai revizuirea celor doi paragrafi privitori la supraveghiere, amăsura împregiurărilor schimbate prin încetarea guvernului transilvan, de care se vorbea în statute.

La adunarea generală din 1895 comitetul a făcut propunerea, ca cu ocaziunea modificării cerute de guvern să se modifice în general statutele în sensul de a se aduce unele ameliorări într'însele și această propunere a fost primită de adunare, ear' proiectul statutelor modificate a fost încredințat comitetului, ca să stăruie pentru aprobarea lui.

Comitetul a dat însă de piedeci, cari acum după un an și jumătate l-au îndemnat să apeleze la Adunarea generală.

E înverdat că adunarea generală dela Blaj din 1895 prin cererea ei de a se face îmbunătățiri, modificându-se unele dispozițiuni din statute în afară de paragrafi relativi la supraveghiere, n'a voit și n'a putut să acorde guvernului privilegiu de a merge până a pretinde ca „Asociațiunea” să declare, dându-și alt nume, că ea nu mai este societatea, care a fost timp de 35 de ani.

Este o întrebare, asupra căreia vor avea loc să se pronunțe juris-prudenții, dacă printre astfel de schimbare a numelui „Asociațiunea” nu ar înceta și de jure de a mai exista. Să ținem seamă numai de multele donațiuni făcute pe numele „Asociațiunii” și parte mare induse și în cărțile fundare. Ce încurcături și procese nu s'ar putea naște numai de aici!

Lângă aceste nedumeriri basate pe informațiuni luate precum se vede din loc competent, găsim potrivit a reproduce un comunicat, ce-l găsim în „Transilvania” organul „Asociațiunii”. Transilvania” scrie:

„În fruntea părții oficiale a numărului nostru de astăzi publicăm convocarea pe 10 Martie nou a. c. a unei adunări generale extraordinare a Asociațiunii transilvane, care va avea să se ocupe cu cererea ministerului de interne, de a modifica titlul vechiu al Asociațiunii în „Asociațiunea literară și culturală a Românilor din Ungaria”. Este cunoscut, că dela adunarea generală din 1895 au urmat continue pertractări între guvern și între comitetul central în cauza întăririi statutelor modificate de adunarea generală din Blaj. Numeroasele divergențe au fost apla-

*) Titlul oficial este: „Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român”

nate toate, cu excepțiunea chestiunii titlului, a cărei delibereare cade în competența adunării generale.

La 1 Martie (nou) comitetul va publica un raport detaliat despre starea actuală a afacerii, din care membrii Asociațiunii vor putea lua toate informațiile necesare pentru aprecierea situațiunii. Până atunci credem, că ori ce discuțiune ar fi prematură.

Constatăm o mare deosebire în textul eventualei numiri din viitor, cum îl prevede „Gazeta Transilvaniei” și cum îl prevede „Transilvania”.

Aceasta mărește nedumerirea. Pentru orientarea publicului noi credem, că comitetul „Asociațiunii” ar face bine ca și mai iute de 1 Martie să-și publice raportul, în care să ne dea textual rescriptele ministrului în această afacere dimpreună cu alte acte hotărâtoare în cauză. Credem, că aceasta e o necesitate.

Răscoala din Creta.

De pe insula răscolită n'au venit de alaltăieri știri surprinzătoare și alarmatoare, ci mai bine neliniștesc lumea știrile soseite din alte locuri, cari vorbesc despre mobilizări de trupe și chiar și despre pornirea spre Creta a unui număr mai mare, decât poate ar trebui pentru a împiedea ori-ce act de ostilitate între Turcia și Grecia, precum și pentru menținerea ordinii și liniștii pe insula Creta.

Faptul cel mai important e însă cel anunțat încă alaltăieri, că Sultanul și guvernul său au depus în mâinile puterilor nu numai pacificarea insulei, ci și regularea chestiunii cretene însăși. Aici zace importanța cea mai mare a actualei faze a răscoalei. Cu o zi înainte încă de a fi venit această hotărâre a padișahului la auzul și cunoștința puterilor, comandanții corăbiilor străine s'au înțeles, negreșit cu aprobarea prealabilă a respectivelor guverne, de a ocupa capitala insulei, Canea, căreia a urmat peste două zile ocuparea încă a trei orașe maritime, cele mai importante de pe coastele nordice ale insulei, anume: Rethymno, Candia (zisă și Eraklion) și în sfârșit Sitia. Detașamentul de ocupațiune a fost format pentru Canea, din câte 100 de soldați, marinari englezi, francezi, italieni și ruși, ear' 50 austro-ungari; în total 450, sub comanda unui oficer italian. Marinari germani nu se află acolo, fiindcă Germania n'are până acum nici o corabie. Pe șeme și pentru celelalte 3 orașe maritime detașamentele de ocupațiune au fost tot astfel compuse.

Noul guvern al insulei, Ismail-pașa, anunțând în mod solemn comandanților de corăbii hotărârea suspomenită a Sultanului, într-o notă, se declară pe deplin (poate că zice chiar: „cu satisfacție”) înțeles cu ocuparea: în urma căreia note apoi și Mohamedanii din Canea au ratificat noua stare a lucrurilor, primind cu simpatii mari și cu cinste trupa de ocupațiune.

Astfel dar, prin faptul acesta, Cr ta e deocamdată scoasă de sub administrarea militară turcească, rămânând acolo numai administrația civilă-politică, în persoana guvernorului, care și el nu va pute face nimic fără consimțământul puterilor.

Al doilea fapt anunțat alaltăieri și confirmat, întregit cu multe amănunte, este urcarea pe uscat a trupelor grecești, nu tocmai departe dela Canea, în punctul maritim zis Platania, sub comanda adjutantului cel mai drag regelui George, colonelul Vassos, care a venit cu proclamația gata

cătră toți locuitorii insulei și cu ordin expres de a ocupa întreagă insula. Eată ordinul ce-l avea pecețuit dela ministerul de război:

„Scoate trupe pe uscat în ori-și-care punct și se va pune potrivit și ocupă insula în numele regelui George, gonind din fortărețe trupele turcești. Fiecare faptă a d-tale va sta pe baza legilor regalului și ca executată în numele M. Sale regelui, precum și sub responsabilitatea guvernului grecesc. Imediat după urcarea pe uscat ai să aduci poporațiunii la cunoștință, într-o proclamațiune, luarea în posesiune a insulei”.

Proclamația aceasta, de care am pomenit în „Mainou”-ul de alaltăieri, a lausat-o colonelul Vassos din mânăstirea Ponia, aproape de Platania. Încă în noaptea urcării pe uscat, trupele lui s'au unit cu răscolaii, cari țineau ocupate dealurile din giurul Caneei și Haleppei. A doua zi, seara, a fost trimis din Canea un oficer de gendarmerie spre a anunța acestor trupe ocupațiunea orașului, prin detașamentul marinarii străine și a îndupleca pe răscolaii la depunerea armelor și la încetarea ostilităților. Generalul cu care parlamenta oficerul a zis: Am venit aici cu patru batalioane grecești și am porunca să ocup țeara. Eu trebuie să urmez poruncilor date până la sosirea altor instrucțiuni”.

Urcarea trupelor grecești însă nu s'a oprit aci; depeșile de atunci mereu vestesc nu numai despre pornirea spre Creta a altor trupe de ocupațiune, ci deja și despre urcarea lor pe uscat în diferite puncte maritime ale insulei, toate acestea sub ochii corăbiilor străine și a comandanților lor, astfel încât face impresia parcă nu pentru împiedicarea debarcării trupelor turcești ar sta acolo, ci mai bine pentru ocrotirea, înlesnirea lor. Astfel se telegrafează o urcare de trupe grecești în locul Sitia, pe partea cea mai ostică a insulei, precum chiar și într-un loc aproape de tot de portul Suda, unde stă tocmai ancorată o parte a flotei străine.

Trupele lui Vassos nu mult după stabilirea lor acolo au luat în posesiune forul (ori biserica?) Aghia, spre răsărit dela Platania, pe drum cătră Canea, cu care privilegiu ar fi făcut prizonieri 400 Turci. Comandanțul detașamentului de ocupațiune din Canea, pomenitul oficer italian, a adresat colonelului Vassos o „provocare” (în ce termeni aș pri, nu spune depeșă), ca să se abțină dela ori-ce măsură dușmănoasă contra orașelor, căci acestea stau sub ocrotirea puterilor; pe urmă l'a „provocat” (earăși „provocat”, dar se poate cu mult drept bănuî, că foarte prietenește) a oprit avansarea mai departe a trupelor sale. Colonelul ar fi răspuns, că „nu poate da răspuns hotărât”.

După-cele din urmă depeși trupele lui unite cu răscolaii se concentrează tot mai mult cătră Canea, astfel încât nu s'nt mai departe decât 3—4 ore; ba o depeșă din Canea sună chiar: Colonelul Vassos și continuă operațiunile fără vr'o împotrivire de niciări, pentru a lua în posesiune insula întreagă, afară de orașele: Canea, Candia și Rethymnos”.

Pe când așa fără supărare, în colegială înțelegere cu comandanții corăbiilor străine, generalul grecesc împlinește poruncile ministrului de război, — pe atunci flota grecească, din apele cretene nu se dă mai pejos. Nu-i vorba, printul George, s'a întors la dorința părinților, îndrăgostit, ca să nu i-se

întemple vr'o nenorocire, dar în locul lui a venit chiar un admiral, Stamatellos, pentru conducerea „operațiunilor” pe mare, mărginindu-se deocamdată a priveghia bine, pe de-o parte să ocrotească și el vapoarele de transport, cu trupe grecești, ear' pe de alta a veghea să nu se arete pe orizont vr'o corabie turcească.

În fața acestor „operațiuni”, stau în apele dinaintea Caneei următoarele corăbii: 9 engleze, 6 italiene, 6 rusești, 4 franceze și 3 austro-ungare; având pe bord în total 11.000 de marinari, sub comanda supremă a celui mai în vîrstă oficer, admiralul italian Canavaro.

Încă două întemplieri de ordin secundar, însă foarte caracteristice, amune una: au fugit din Canea cei doi membri turci ai comisiunii internaționale pentru alcătuirea gendarmeriei pe Creta; ear' a doua se telegrafează din Constantinopol: aci a ars întreaga arhivă (adeacă documentele) comisiei pentru compunerea gendarmeriei cretene. Foarte minunat!

Jocul diplomației.

Deși earăși ne stau la dispoziție noiane de informațiuni și depeși despre modul cum caută să se înțeleagă puterile și diplomații lor, asupra „îndrănelii lipsite de ori-ce remuşcare de conștiință” a Greciei, totuși nu putem da decât numai o foarte mică parte din acele depeșă. Așa spre pildă:

Berlin. În cercurile politice se menține speranța într-o soluțiune pacifică a crizei cretene, deși nu se poate tăgădui, că ele (cercurile) se așteaptă la un efect mai imediat din urcarea pe uscat (și ocuparea Caneei) a detașamentelor străine...

În camera comunelor din Londra, răspunzând urgentării opoziției, primul lord al visteriei, lordul Balfour, a zis între altele: Imperiul turcesc s'ar descompune (aprobări pe băncile opoziției), bine, dar nu prin creșterea instituțiilor libere înăuntrul granițelor sale, nu prin răspândirea civilizației dela un capăt la celălalt, ci printr'un război european. Guvernul ține tare la singura cale a unei rezolviri pacifice, care zace în concertul european...

Ear' Tim-s, vorbind de blocarea posibilă a coastelor grecești prin corăbiile puterilor, declară drept condiție prealabilă, că puterile să dea asigurarea, că Creta nu va recădea sub stăpânirea directă a Sultanului. Numai acest singur lucru ar pute face Grecilor posibilă retragerea și ar pute liniști opiniunea publică a Englierei”.

CRONICĂ

Sibiu, 20 Febr. n. 1897.

Procesul „Dreptății”. Dreptatea a avut un nou proces de presă, care s'a pertractat în 18 c. înaintea curții cu jurați în Timișoara. Acuzații erau: dl Patriciu Drăgălina, directorul institutului pedagogic din Caransebeș, pentru un articol apărut în „Dreptatea”, când cu marelui dela Mehădica și domnul D. Voniga, redactorul responsabil al „Dreptății”, pentru alte două articole scrise tot în chestiunea Mehădicănilor, ear' acușători: domnii Sulok și Proștea n, proto-vicefiscul comitatului Caraș-Severin. Procuror: dl Gozadu.

Tribunalul decide pertractarea separată a fiecărei cauze, atînta a acusatului Drăgălina care se apără românește. Declară, că în articolul său nu se cuprinde calumnie ori vătămare de onoare, ci purul adever. Pe acusatul Sulok, protofiscul comitatului Caraș-Severin, nu a voit să-l vatăme. După un magistrat discurs de apărare rostit din partea dlui avocat Cor. Brădăceanu, juriul declară

și cu aceasta el era dumerit.

Când veni medicul îl adă studiind.

Îi mulțumi de îngrijire — dar' să nu se supere dacă el se dorește earăși înapoi. Eran ce-i drept, mai mulți acolo, dar' nu se văeta nici-unul, și vaețul îl îndispune.

Înainte de a însura el era earăși la locul lui de mai nainte. Când servitorii îi mutau patul, un tremur ușor îi cuprinsese tot trupul.

„Așadar” totuși Beatricea! — îi sună în auz o voce, care venea din inima lui și totuși i-se părea că altul i-o zice.

El surise, și i-se părea că vocea aceea e mincinoasă.

Ce-i pasă lui?! (Va urma.)

Aforisme politice.

— Una la zi. —

Mijloacele de a guverna pe oameni să schimbe perpetuu, dar' ele nu lipsesc niciodată. Geniul guvernamentului consistă într-a le discerne și a le aplica.

V. Cousin.

FOIȚA „TRIBUNEI”.

O rugăciune

— Novela —

de

SIMIN.

(Urmare.)

II.

A doua zi el făcă cunoștință cu noii „colegii”.

Un pictor bătrân, care nu se mai pricepea ce e drept la factură, dar' îi promise să-l picteze și pe el pentru o țigară, așa numai „în trăsură generală”, apoi alți doi morboși de mai puțină importanță, dintre cari unul gemea într'una, ceea-ce îl făcea nervos.

Dintre călugărițe două erau mai bătrâne și mai puțin turburătoare de minte, dar' — a treia, Virgil rămase uimit când o văzu și nu știa ce să creadă. Nu era ce e drept frumusețea aceea de martiră a Beatricei, nici ochii cu privirea visătoare pierdută în zări, dar' era foc, era toată vâpaie Soror Martha. Un fel de neastîmpăr copilăresc, care nu se putea ascunde cum se cade după hainele de călugăriță.

Pictorul lucra „cel mai nou tablou”, era profilul călugăriței ce intrase, un lucru care-l făcea cam pe ascuns de sprincenele, și ochii umbrîți de gene lungi ai copilei, și când era numai singur cu Virgil, el îl asigura cu o nutră de om pricepător în cauză: „Așa ochi d-le, n'a avut nici Madonna lui Raphael. Ce p-gubă să rămână închisă între ziduri!”

Apoi îi arătă tabloul. Nu s'ema că e drept nici pe departe, dar' în fine bătrânul desemnase niște ochi și călugărița avea și ea ochi — și Virgil nu i-ar fi stricat cheful pentru toată lumea asta.

Odată când lucra bătrânul tocmai lângă patul lui, el făcă semn călugăriței să se apropie. Și Martha venea tiptil, în virful degetelor, ridicându-se să se uite peste umerii bătrânului, știe ea prea bine ce lucră bătrânul — un lucru ce îl sfîrticase de atâtea ori! — și repezindu-se deodată îl apucă și-l sfîrtică în două.

Pictorul rămase o clipă cu penelul în mână și cu gura căscată — apei voi să se arunce asupra ei, dar' Virgil prevenindu-l îl ținu în loc.

„Ce vrei bătrânule, nu ț-i ar fi rușine?” Martha se sperie, dar' rîdea totuși și trecînd în chilie ei rîse earăși; un rîs clar de copil!

După-ce se mai liniști furia artistului, Virgil căzu earăși pe gânduri.

Sora Martha! Cine a pus și pe copilul acesta să se călogărească, când toate farmelele ei erau făcute să placă și altora. Simțea un interes viu să-i vorbească, să afle cum stă lucrul, ea doar' nu va fi așa sperioasă ca Beatricea. El se vedea acum judecator obiectiv și desinteresat, care cercă adeverul basându-se pe cunoștința oamenilor — pe psihologie. O scoborî în viața sufletescă a altuia; atîta tot!

Prin picior îi trecu un junghiu de durere, încât gemu fără de voce. Era legat acum și pus în scânduri și gips — numai trebuia să-l țină în repaus.

Marta se ivi în prag, auzise geamătul și îi veni să vadă ce-i.

— Te doare?

Și ea veni lângă patul lui.

— Nu. Mi-a trecut acum, dar' rămăi, te rog, soră dragă, lângă mine. Mi-s'a urît să fiu tot singur.

Atît de frumos o rugase, încât Martha luă un scaun și se așeză lângă el. Povestiră astfel vr'un sfert de oră lucruri indifferente.

Virgil se convinse că are a face cu un copil naiv, pe care și-l închipuia totdeauna blând și ascultător, credea că a venit timpul să o întrebă mai de-aproape și îi apucă mâinile.

Marta îl privi uânioasă, apoi smuncindu-și mâinile dintr'ale lui — se duse afară.

Virgil privia în urma ei supărat și mirat oare-cum, și fără să vrea îi veni în minte Beatricea senină și plăpândă — ear' Marta... cum se face că o călogăriță blândă să se schimbe de-odată într-o fată îndrăgăstă?

— O s'lbatecă!

Trecusevă vr'o cinci zile de când se mutase, și în restimpul acela nu învățase nimic.

Las' că nici mai nainte nu învățase, dar' aici simțea mai tare cum pierde timpul pe nimic, nu se știa bine, îi lipsia nu știa ce, și une-ori se doria înapoi. Eran mai mulți acolo, ce e drept, dar' nu era nici unul să se vaețe în continuu, încât nici noaptea să nu poată dormi de gura lui, și cum era mare sala și goală i-se părea că sună toate a pușcu și a loc părăsit, și inima i-se strîngea ca-și-când pustul ar fi acolo în inima lui.

Apoi... el se opri, și cerca să-și dea seamă dacă nu e dorul Beatricei la mijloc.

Dar' cine-i era Beatrice?

Ce avea el cu ea?

Nimic, absolut nimic!

Și el cercă să se convingă din ce în ce mai tare, că nu are nimic cu ea — și totuși căt era de frumoasă!

Dar' în fine privești cu drag o femeie frumoasă, pentru-că-i frumoasă și place ochilor, numai ochilor, ear' nu și ție.

Editor și redactor responsabil: **Teodor V. Păcățian**
 Proprietar: Pentru „Tipografia”, societate p
 acțiuni: **V. H. Dressnandt,**

J. Schneider, Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5.

Am onoare a aduce la cunoștința p. t. public, că **croitoria pentru bărbați****M. Göllner**

din Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5,

a trecut prin cumpărare pe numele meu.

Totodată îmi permit a atrage atențiunea onor. p. t. public asupra depositului meu de stoffe străine și indigene pentru sezonul de primăvară și vară.

Pentru binevoitorul sprigin, semnez

Cu toată stima:

J. Schneider.

[707] 3-8

M. Göllner, Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5.

La „Tipografia“, societate pe acțiuni din Sibiu se află de vânzare

**TABLOUL
CONDAMNĂȚILOR POLITICI
PENTRU CAUSA ROMÂNĂ.**

Prețul 2 fl.

La „Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu se află de vânzare:

**TABLOUL
„CONFERENȚEI NAȚIONALE“.**

În mărime 33x50 cm.

Cu prețul de fl. 1.60, ear' cu trimiterea prin postă fl. 1.70.

O specialitate naturală neprețuibilă

este apa minerală alcalin-acidă bicarbonată

Isvorul „Matilda“ de Bodokcare după experiențele făcute s'au dovedit ca o apă medicinală prea eficientă și plăcută mai ales: la **conturbări de mistuire, maladiile stomacului, a rinichilor, a beșicii udului și ale organelor respiratoare etc.**

[292] 12-100

Borviz de primul rang

care prin limpezitatea sa rară și prin conținutul său mare în acid carbonic natural — de un gust și efect prea plăcut și binefăcător — va îndeplini chiar și pretențiunile cele mai delicate, ca cum nici o altă apă minerală.

Deposit în Sibiu, Sighișoara și Alba-Iulia:

la domnul I. B. Misselbacher sen., Cluj: Segesváry és társai, Déva: Balog Gyula, Orăștie: Németh János; în Brașov deposit propriu strada Caldărarilor nr. 68, și se poate comanda și de-a dreptul dela administrațiunea subsemnată.

Cu toată stima

Administrațiunea isvorului „MATILDA“:

Josef György,

(comit. Háromszék). Bodok. (Transilvania).

Stofe veritabile de Brunn**pentru primăvară și vară**

[689] 1-45

O bucată de 3-10 metri, din care ese un rind întreg de haine bărbătești (roc, pantaloni și giletă) costă numai

fl. 4.80 veritabilă stofă de lână bună
fl. 6.— veritabilă stofă de lână mai bună
fl. 7.— veritabilă stofă de lână fină
fl. 9.— veritabilă stofă de lână mai fină
fl. 10.— veritabilă stofă de lână foarte fină

lână curată de oaie.

O bucată pentru un rind de haine negre de salon 10 fl.

Asemenea stofe pentru pardisii, loden de turiști, kangarn foarte fin și tot felul de alte stofe spedează cu prețurile de fabrică depositul de fabrică de stofe, prea cunoscută cu reală și solidă

Siegel-Imhof în Brunn.

Mustre gratis și franco. Spedarea conform mustrelor e garantată.

Favorurile ce le dă comandarea de stofe direct la firma de mai sus, în locul unde se fabrică, sunt însemnate: abundență intru a alege, mărfuri proaspete, prețuri fixate ieftin, executarea curată a celor mai mici comande etc. etc.

LUDOVIC ETTER,

Sibiu, strada Urezeului nr. 9.

Mare sortiment și singurul reprezentant pentru primele

[2933] 10-10

fabricate

Firmă întemeiată la 1865.

din țeară și din străinătate.

Toate îmbunătățirile moderne.

Mare deposit de părți singuratic necesare.

Atelier de reparatură

„La saison!“

Cea mai extinsă

garanță.

Bicicle de tot soiul din cele mai solide și mai ușurele, pe lângă prețurile cele mai moderate de fabrică.

Pentru „Tipografia“, societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.

Tinerilor și bătrânilor

li-se recomandă spre studiere scrierea consilierului în medicină apărută în edițiune nouă și augmentată

Sistemul nervosși
sexual turburat

precum și vindecarea radicală a acestuia.

Se trimite sub plic pentru 60 cr. în marce postale. [478] 3-52

Curt Röber, Braunschweig.

La „Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu, se află de vânzare:

**Portretul domnului
Dr. IOAN RAȚIU.**
Cu 50 cr.**Cele mai noue lanțuri duble**

cu brelocul sf. George.

din goldin veritabil, ce nu se poate deosebi de aurul de 14 car., cu garanția pentru durabilitate 2 fl. 80 cr.

Lanț de panteră, pentru domni din veritabilul goldin, cu breloc elegant, inel de siguranță și carabină 1 fl. 90 cr.

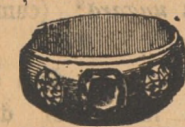
Lanțuri prea elegante pentru dame și cu fașon de cuast ori de sport 1 fl. 90 cr.

Inele elegante pentru domni și dame de aur de 14 car., suflat pe argint (aur dublu) fiecare bucată e prețuită oficios

Nr. 142.

Inel de marquis cu Simili-Brilliant 1 fl. 75 cr.

Nr. 22.

Inel de alianță cu saphir și simili-brilliant 1 fl. 90 cr.

Brillantele imitate ale acestor inele sunt de un foc strălucitor. — Inele de logodnă 1 fl. 20 cr., bucată. Măsura se se indice prin o fășuță de hârtie. [380] 4-6

Alfred Fischer,

Viena, I. Bez., Adlergasse nr. 12.

Se trimite per Nachnahme. În cas de a nu conveni, banii se dau îndărăt. Catalog gratis.

Mașine de cusut Wertheim

cu cusătură dublă.

Fabricat germân de clasa primă, pentru folosință în casă și în industrie, furnizez din Viena la ori-care loc din monarhia Austro-Ungară. [389] 3-6

Mașină cu tălpi (Hocharmige). fl. 35.50

Mașină de mână (Hocharmige). fl. 31.50

Mașină Ringschiff fl. 49.—

30 de zile timp de probă.

Ori-care mașină, care în timpul de probă nu se va dovedi de corăpunzătoare, o primesc îndărăt pe speșele mele.

Prospecte și mostre de cusut la cerere se dau gratis.

Casă de mașine de cusut

Louis Strauss

Firmă improtecolată.

Furnisor al

„Reuniunii amplotaților c. r. de stat“.

Viena, IV., calea Margarethen nr. 12/bg.

fl. 1.60

Seut împotriva frigului și a umezelii oferă numai renumite [550] 1-10

foale de cai de oficeri,

recunoscute din partea economilor, proprietarilor de cai, directorilor de bunuri, ca foale de cai, calde, durabile și fără îndoială cele mai bune. Ele sunt foarte mari, cu vârgi de colorii vii, și se pot folosi și ca strae calde de pat.

Acesta costă calitatea A. fl. 1.60

calitatea B. fl. 2.

Foale galbene dublee de birje, cu 6 vârgi felurite, destul de lungi și de late, 2 m. lungime, 1 1/2 lățime, foarte fine, costă fl. 3.50 bucată

Expediție pe lângă garanție, cu rambursă. Pentru cele neconveniente se înapoiază prețul. Unicul loc pentru comande N. Rundbakin, Wien, II. Grosse Pfarrgasse 25, etajul I. Catalog ilustrat despre mulți alți articoli se adauge la ori-care comandă!

Apa de Borsec „regina apelor minerale“

APA DE BORSEC

„regina apelor minerale“,

în urma norocoasei sale compoziții chimice este într'adevăr „mărgeana pământului“.

Recunoscută de cea mai excelentă apă de cură și de beut.**De sine sau mestecată cu vin și cu sirupuri este o beutură minunată.**

Este apă de cură ce nu poate să lipsească pentru cei-ce sufer de boale de stomac, boale sexuale, anemie etc.

E introdusă în toate cercurile, unde se prețuiește mult sănătatea, e introdusă la toate familiile, la cari le plac de copii, rumeni la față și des-voltați frumos.

Se transportă peste mări, e pusă în circulație, în puterea ei naturală pe întreagă suprafața pământului.

Se poate comanda în mic sau în mare la **direcțiune în Borsec.** (Contractul privitor la vânzare, ce a existat cu firma din Brașov, Lazar Verzar, s'a sistat reciproc).

Ori-ce desluciri cu privire, la apă se află în catalogul prețurilor, com- mandele le efectuește direcțiunea scadelor și a întreprinderii, în Borsec.

Oficiu postal și telegrafic în loc.

[651] 2-4

Se poate comanda: Direcțiune, — Borsec.

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu.

**Toate scrierile
profesorului Dr. Weigand despre Români**

se găsesc de vânzare la „Librăria“ noastră cu prețurile originale. Astfel:

1. „Die Aromunen“, (Macedo-Români). Vol. I. „Land und Leute“, cuprinde descrierea călătoriei profesorului Weigand pe la Români din Macedonia, interesantă pentru ori-care Român, care se interesează de frații sei. O lectură atrăgătoare și pentru nespecialiști. Volumul de 334 pag., cu 9 ilustrațiuni frumoase și cea mai perfectă carte etnografică costă fl. 6.20
- Vol. II. (Volkshliteratur), cuprinde literatura populară, versuri și povești, cu traducerea germană și un lexicon, 386 pag., costă fl. 5.—
2. „Vlach-Meglen“, o cercetare etnografică-filologică; volum de 80 pag., cu 4 ilustrațiuni, fototipie, costă fl. 2.25
3. „Die Sprache der Olympo-Wallachen“, cu o introducere despre popor, volum de 144 pag., costă fl. 1.85
4. „Raportele anuale despre seminarul filologic român din Lipsca“, conținând lucrările lui profesor Weigand și ale elevilor sei despre Români: „Primul raport“, (1894) de 157 pag. costă fl. 1.85 „Al doilea raport“, (1895) de 224 pag. costă „ 2.80 „Al treilea raport“, (1896) de 332 pag. costă „ 3.80

Cartea de sub nrul 1, vol. I. e pentru toți Români inteligenți; celelalte se recom- andă bărbăților de specialitate. Toate sunt scrise de sine înțeles, în limba germană.

Librăria „Tipografie“, societate pe acțiuni.

La „Tipografia“, societ. pe acț. de Preotul Sebast. Kneipp. în Sibiu, se află de vânzare: **CURA DE APĂ** Prețul 1 fl. 50 cr.**CRISĂ MARE!**

New-York și Londra nu au cruțat nici continentul european și o mare fabrică de argintării s'a simțit îndemnată a desface proviziunea sa mare numai pe lângă o mică remunerațiune a puterilor de lucru. Cu executarea acestui mandat sunt eu împuneric. Expedez deci ori-si-cui obiectele următoare pe lângă simpla remunerațiune de fl. 6.60 și anume:

- 6 ouă fine cu tăis veritabil englez.
- 6 furculițe de argint patent american dintr'o bucată.
- 6 linguri de argint patent american.
- 12 lingurițe de argint patent american.
- 1 lingură pentru supă, de argint patent american.
- 1 lingură pentru lapte, de argint patent american.
- 2 pahare pentru ouă, de argint patent american.
- 6 tave Victoria englezești.
- 2 felinare frumoase de masă.
- 1 sită pentru ceain.
- 1 lopățiță pentru zahăr pisat.
- 44 de bucăți la olaltă numai fl. 6.60.

Toate acestea 44 de bucăți au costat mai înainte fl. 40 și se pot căpăta acum pentru prețul minimal de fl. 6.60. Argintul patent american este un metal cu totul alb, care își păstrează culoarea de 25 ani pe garanță. Ca dovada cea mai bună, că inseratul acesta nu e

nici o înșelăciune

mă oblig prin acestea în public, a retrimite banii tuturor cărora nu le convine marfa. Nimeni se nu lase deci privilegiul acesta admirabil și să-și procure splendida garnitură, care e cu deosebire acomodată ca

cadou de nuntă și de ocaziune

precum și ca present de nuntă și pentru toate gospodăriile mai bune.

Se capătă numai la

[177] 5-5

A. HIRSCHBERG,

agentură principală a fabricelor americane unite de argintărie patent

Viena, II., Rembrandtstrasse 19. — Telefon Nr. 7114.

Expediția în provincie se face cu rambursă sau pe lângă anticiparea sumei.

Praful necesar de curățit 10 cr.

Veritabil numai cu marca înregistrată de-alături (metal igienic).

Extras din scrisorile de recunoștință:

Expediția d-voastră de tacămuri am primit-o, sunt foarte mulțumit cu ele și mă rog a-mi trimite încă o asemenea garnitură, constândtoare din 44 bucăți de argint american patent. Bozovici (comitatul Caras-Severin), 18 Iulie 1896.

Keresztes Sándor, judecător superior.

Pilis, în 24 August 1896 (comit Pestei).

Stimate Domnule!

Sunt foarte mulțumit cu garnitura. Mă rog a-i trimite soacrei mele, baronesei Nyary născ. de Somogyi, trei asemenea garnituri la Szunto.

Baron Iulius Nyary.

Pentru tipar responsabil: Iosif Marschall.